Školní řád – příloha č. 3

Pravidla využívání umělé inteligence (AI) ve škole a ve výuce

(Aktualizované znění zapracovávající legislativu EU AI Act, GDPR a metodiky MŠMT)

Úvod

Vzhledem k rychlému rozvoji technologií a jejich vlivu na vzdělávání je důležité stanovit jasná pravidla pro využívání umělé inteligence (AI) ve škole a ve výuce. Tato příloha školního řádu má za cíl zajistit, aby využívání AI bylo etické, bezpečné a přínosné pro všechny žáky i učitele. Tato směrnice dále zapracovává požadavky evropského nařízení o umělé inteligenci (EU AI Act – nařízení (EU) 2024/1689), obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR), autorského zákona a oficiálních doporučení MŠMT a Národního pedagogického institutu ČR (NPI ČR).

1. Definice umělé inteligence (AI)

Umělou inteligencí rozumíme software, systémy a nástroje, které využívají algoritmy, strojové učení nebo jiné formy automatizace k vykonávání úkolů, jež obvykle vyžadují lidskou inteligenci. Mezi příklady AI patří chatboti, nástroje pro generování textu, obrázků a audia, software pro rozpoznávání řeči, adaptivní vzdělávací platformy a podobně. Z hlediska nařízení EU AI Act vystupuje škola primárně v roli tzv. zavádějícího subjektu (uživatele systémů AI poskytovaných třetími stranami) a je povinna dodržovat stanovená bezpečnostní a transparentnostní pravidla.

2. Zásady využívání AI ve škole

- Podpora vzdělávání: AI by měla být využívána především k podpoře vzdělávacího procesu a rozvoji digitálních kompetencí a kritického myšlení žáků v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem (RVP). Nástroje AI mohou pomoci při individualizaci výuky, vytváření učebních materiálů, hodnocení žáků a další podpoře pedagogického procesu.
- Etické využívání: Všichni uživatelé AI ve škole musí zajistit, aby využívání AI bylo v souladu s etickými normami, včetně respektování soukromí a osobních údajů žáků a učitelů. AI by neměla být využívána k manipulaci, podvádění nebo jiným neetickým praktikám.
- Transparentnost a označování výstupů: Žáci i učitelé musí být informováni o tom, kdy a jak je AI využívána ve výuce. Pokud škola veřejně publikuje syntetický obsah vygenerovaný nebo manipulovaný pomocí AI (např. fotorealistické obrázky, videa či audia na školním webu či sociálních sítích), je povinností tento obsah zřetelně označit jako výstup vytvořený AI (v souladu s čl. 50 EU AI Act).
- Bezpečnost a ochrana osobních údajů (GDPR): Všechny AI nástroje a systémy využívané ve škole musí splňovat bezpečnostní standardy a chránit citlivé údaje před neoprávněným přístupem. Používání AI musí být v souladu s právními předpisy o ochraně osobních údajů. Do veřejně přístupných AI nástrojů je přísně zakázáno vkládat osobní a citlivé údaje žáků či zaměstnanců (jména, rodná čísla, adresa, fotografie obličejů, záznamy o chování či speciálních vzdělávacích potřebách). Při zadávání dotazů (promptů) je nutné data plně anonymizovat.
- Zákaz zakázaných praktik (Emotion AI): V prostředí školy je výslovně zakázáno používat systémy AI určené k odvozování nebo rozpoznávání emocí žáků a zaměstnanců ve třídách a vzdělávacích prostorách, v souladu se zákazy stanovenými v EU AI Act (čl. 5).

3. Pravidla pro využívání AI žáky

- Zadávání prací a deklarace využití AI: Žáci mohou používat AI nástroje k podpoře svého učení, například při vyhledávání informací, vysvětlení látky nebo při procvičování dovedností. Nicméně, při odevzdávání školních prací a úkolů je nutné, aby žáci jasně odlišili vlastní práci od obsahu vytvořeného s pomocí AI. Využití AI musí být vždy transparentně přiznáno a řádně deklarováno (uvedením použitého nástroje, jeho verze, data a popisu, jakým způsobem byla AI využita).
- Zákaz podvádění: Používání AI k vytváření prací, které jsou prezentovány jako vlastní originální tvorba žáka, je považováno za podvádění a bude podle toho i řešeno v souladu s pravidly Školního řádu školy.
- Konzultace s učitelem: Pokud má žák v úmyslu využít AI k práci na školním projektu nebo úkolu, bude tuto skutečnost nejprve konzultovat s učitelem.
- Věkové limity a účty žáků: Žáci jsou povinni dodržovat věkové limity a smluvní podmínky jednotlivých AI aplikací. Pro žáky mladší 15 let je založení osobního uživatelského účtu v AI službách podmíněno souhlasem zákonného zástupce. Ve výuce se přednostně využívají zabezpečené školní účty (Google Workspace / Microsoft 365 Education) nebo nástroje nevyžadující registraci a sběr osobních dat.
- Odpovědnost za výstupy a kritické myšlení: Výstupy vygenerované AI mohou obsahovat nepřesnosti, chyby či halucinace. Žák ponese plnou odpovědnost za věcnou správnost a obsahové vyznění práce, kterou odevzdá. Žáci jsou povinni informace vygenerované AI kriticky ověřovat z nezávislých důvěryhodných zdrojů.
- Zákaz zneužití identity a kyberšikany: Je přísně zakázáno využívat AI k tvorbě falešných fotografií, videí či audia (deepfakes), zneužití identity spolužáků či učitelů nebo k jakýmkoliv formám kyberšikany. Takové jednání může naplňovat i skutkovou podstatu trestného činu (např. podle § 181 trestního zákoníku).

4. Pravidla pro využívání AI učiteli

- Podpora výuky: Učitelé mohou využívat AI nástroje k přípravě materiálů, tvorbě cvičení, hodnocení nebo k individualizaci výuky, vždy však s ohledem na pedagogické cíle a potřeby žáků.
- Ochrana osobních údajů: Učitelé jsou povinni zajistit, aby všechny AI systémy, které používají, chránily osobní údaje žáků a byly v souladu s příslušnými předpisy o ochraně údajů. Do AI promptů nesmí být zadávána jména žáků ani jiné identifikovatelné údaje.
- Princip povinného lidského dohledu u hodnocení: Použití AI pro hodnocení žáků slouží výhradně jako pomocný a poradní nástroj. Je zakázáno využívat AI k plně automatizovanému rozhodování o známkách, přijetí či zařazení žáka. Výsledné hodnocení nebo známku musí vždy stanovit a zdůvodnit lidský pedagog (v souladu s čl. 22 GDPR a požadavky na vysoce rizikovou AI podle EU AI Act).
- Autorské právo a licence: Učitelé berou na vědomí, že samotné výstupy generované AI nejsou autorským dílem podle autorského zákona (§ 5 autorského zákona). Při vkládání cizích autorských děl (např. učebnic) do AI promptů je nutné respektovat licenční limity pro digitální výuku (§ 31a autorského zákona).

5. Postupy při zneužití AI

- Nahlášení: Jakékoliv zneužití AI žáky či učiteli (včetně podvádění, zneužití osobních údajů či tvorby škodlivého obsahu) musí být okamžitě nahlášeno školnímu vedení.
- Sankce: Zneužití AI, včetně podvádění, zneužití identity či neoprávněného sdílení osobních údajů, bude řešeno v souladu s disciplinárním řádem školy a může vést k přiměřeným sankcím.

6. Vzdělávání o AI a AI gramotnost

- Pravidelná školení a rozvoj AI gramotnosti: Škola v souladu s EU AI Act (čl. 4) zajišťuje opatření k budování a rozvoji dostatečné úrovně AI gramotnosti svých pedagogických i nepedagogických zaměstnanců. Škola dále bude poskytovat pravidelná školení a workshopy pro učitele i žáky, aby zvýšila povědomí o možnostech a rizicích spojených s využíváním AI.

7. Informovanost rodičů a komunikace

- Transparentní informování: Škola transparentně informuje zákonné zástupce o způsobu zapojení AI do výuky a o používaných nástrojích (např. prostřednictvím ŠVP, webových stránek školy či informačních letáků). Výuka s AI nevyžaduje zvláštní souhlas rodičů, pokud probíhá přes školní spravované účty v rámci naplňování vzdělávacích cílů RVP.

Závěr

- Tato pravidla mají za cíl zajistit, aby využívání AI ve škole bylo v souladu s pedagogickými cíli, etickými normami, platnou legislativou ČR a EU (EU AI Act, GDPR, autorský zákon) a metodickými pokyny MŠMT a NPI ČR. Všichni členové školní komunity jsou povinni tato pravidla dodržovat a aktivně přispívat k bezpečnému a efektivnímu využívání AI ve vzdělávání.

Zpracoval: Mgr. Radek Vopršálek, ICT koordinátor

Schválila: Mgr. Jarmila Dvořáková, ředitelka školy

Schválila školská rada 3.9.2026

V Brandýse nad Labem dne: 1. září 2026